

TOPI – TIDLIG OPSPORING OG INDSATS VEJLEDNING TIL TRIVSELSVURDERING I DAGTILBUD

Opdateret februar 2024

Nyborg
KOMMUNE

Formål:

Formålet med trivselsvurderingen er understøtte det pædagogiske personale i at opspore de første små tegn på forandringer i trivslen hos et barn. Vi ved fra forskning, at jo tidligere vi opdager den manglende trivsel, jo større chance er der for, at vi kan hjælpe barnet til øget trivsel. Samtidig kan vi undgå mere indgribende indsatser på et senere tidspunkt.

Vurderingen er baseret på en række udviklingspsykologiske teorier og kriterier, og børnene positioneres med afsæt i disse i henholdsvis grøn, gul eller rød position. Et barns trivsel drøftes af de fagprofessionelle med udgangspunkt i iagttagelser af barnet, samspillet, kontakten og konteksten.

Redskabet bruges til at sikre, at vi arbejder systematisk med, at `alle børn ses´ - og er dermed en hjælp til tidligt at få fokus på børn, der udviser tegn på begyndende mistrivsel, og på børn som allerede mistrives.

Vurderingerne skal ikke ses som et isoleret redskab, men noget man løbende orienterer sig i, når man har fokus på barnets trivsel.

Hvor og hvornår:

Trivselsvurderingen udfyldes elektronisk på Rambølls Hjernen & Hjertet og udfyldes for alle børn i perioderne omkring:

- Februar - marts
- September - oktober

Data slettes 5 år efter barnet er stoppet i dagtilbud.

Forældrene:

Husk at give forældrene en tilbagemelding på hvad I ser omkring barnets trivsel. Tilbage meldingen kan gives fx ved en allerede planlagt fx samtale. Hvis der ses en ny eller anden bekymring for barnets trivsel tages der umiddelbart kontakt til forældrene.

Forældrene har ret til at se, hvad vi noterer os omkring deres barn/børns trivsel, læring og udvikling - fx interne kommentarer, beskrivelser, fokuspunkter.

Afsnittet omkring [TOPI på nyborg.dk](https://nyborg.dk) informerer forældrene om trivselsvurderingen og det eventuelle Tværs-møde.

Dagtilbudsleder:

Dagtilbudslederen er ansvarlig for at introducere trivselsvurderingen og implementere dens anvendelse i eget dagtilbud. Det er muligt at hente sparring og understøttelse fra pædagogiske konsulenter i Børneafdelingen.

Alle medarbejdere har adgang til *Hjernen & Hjertet* via widget i Aula.

Derudover skal der afsættes en ramme for udførelsen af trivselsvurderingen, evalueringen og den eventuelle efterfølgende proces.

Alle medarbejdere, som skal lave TOPI vurderingen, skal være informeret om tidsperioden og at der er afsat tid til både egne vurderinger og fællesvurderingerne.

Undervejs er det vigtigt at sikre, at alle medarbejdere når i mål. Du kan eventuelt følge svarprocenten ved at hente rapporten *TOPI-svarprocenter* i *Hjernen & Hjertet*.

Det er vigtigt, at du som leder understøtter vurderingen ved at deltage aktivt og nysgerrigt i fællesvurderingerne. Det kan du bl.a. gøre ved at orientere dig i refleksionsspørgsmålene på side 8.

Når trivselspositioneringen er afsluttet, kan du trække en samlet rapport for dit dagtilbud, som viser børnenes trivselsposition og giver et overblik over progressionerne i børnenes trivsel siden sidste positionering.

For at sikre at nye medarbejdere får de bedste forudsætninger for at arbejde med børnene, er det vigtigt at de orienterer sig *Hjernen & Hjertet* herunder i TOPI vurderingerne og de kommentarer, der er knyttet hertil.

Trivselspositioneringen:

Barnets trivsel positioneres i en af tre positioner:

- **Grøn position** – trivsel
- **Gul position** – øget opmærksomhed
- **Rød position** – bekymring

Til hver af positionerne er der formuleret en række indikatorer, som understøttelse til at vurdere barnets position. Se på side 5-6 og i *Hjernen & Hjertet*.

Trivselspositionerne og indikatorerne er ikke en facitliste! Indikatorerne i de tre positioner er et refleksionsværktøj, som du kan bruge til at vurdere elevens trivsel og bruge i samtalen med din leder, kollegaer og evt. andre fagpersoner i kommunen. Børn kan godt vise forskellige tegn med indikatorer i flere positioner samtidigt. Så brug jeres faglighed, jeres viden og oplevelser med barnet.

Der skal afgives en kommentar til den enkelte vurdering. Vær opmærksom på, at fastholde et professionelt og ressourceorienteret sprog og noter gerne, hvad der er udslagsgivende for positionen. Husk at **alle** positioner skal suppleres med en kommentar – også den grønne.

Individuel vurdering:

Vurderingen af det enkelte barns trivsel udføres først individuelt af hver pædagogisk medarbejder. De individuelle vurderinger følges op med en faglig dialog mellem kollegaer, som resulterer i en fælles vurdering af hvert barn. For at brugen af TOPI som redskab bliver optimal, er det vigtigt at den individuelle vurdering går forud for den fælles vurdering. På den måde sikrer vi, at alles observationer og eventuelle bekymringer kommer i spil.

Det er den fælles vurdering, som er afgørende, og som overføres til den endelige TOPI-profil for barnet.

Forberedelse

Trivselsvurderingen bygger på jeres iagttagelser og dialog omkring og med børnene. Besvarelsen kræver derfor, at I løbende gør jer nogle overvejelser omkring børnene og deres trivsel, læring og udvikling, og at I løbende undersøger og går i dialog med både kollegaer og forældre omkring de iagttagelser og eventuelle undren, I har omkring et barn eller grupper af børn.

Fællesvurdering:

Fællesvurderingerne danner grundlag for den endelige positionering. Pædagogerne indgår i en fælles faglig dialog sammen med ledelsen, hvor alle iagttagelser og perspektiver drøftes.

Sammen finder I frem til den rette trivselspositionering for hver enkelt barn. Det er vigtigt, at **alle** positioneringer tilknyttes en kommentar – også denne grønne.

Vær opmærksom på at individuelle bemærkninger føres over i det fælles skema.

På den måde sikrer vi, at vi får en fælles forståelse for, hvad det er der fungerer, og vi kan støtte yderligere op om, samt hvilke faktorer der skaber udfordringer.

Efterbehandling:

Børn med **gul positionering**: her **kan** man vælge at lave en ressourcevurdering og efterfølgende et fokuspunkt. Hvorvidt man vælger at lave en ressourcevurdering afhænger af hvilke opmærksomheder, der er tale om. Er der tale om en udfordring der opstår på baggrund af nogle rammer, som I kan justere for at støtte barnet bedre? Er der tale om nogle individuelle faktorer eller forhold i barnets kontekst, bør man overveje at lave en ressourcevurdering. Det er op til jer at foretage denne vurdering.

Børn med **rød positionering**: her **skal** der laves en ressourcevurdering, eventuelt et fokuspunkt, og efterfølgende indkaldes til et Tværs-møde, med mindre der allerede er iværksat tværfaglige tiltag eller er en socialsag.

For børn med rød positionering er det vigtigt at være opmærksom på den skærpede underretningspligt. Tag en dialog med din leder omkring dine tanker og observationer, hvis du er i tvivl om hvorvidt der er grundlag for underretning.

Uanset hvilken positionering barnet får i trivselsvurderingen, orienteres forældrene om resultatet.

På de følgende sider ses hjælpeskemaer til vurderingen af barnets position.

DAGPLEJE OG VUGGESTUE

Grøn position: trivsel

Barnet er veltilpas og harmonisk.

Barnet udviser vitalitet.

Barnet viser interesse for omgivelserne og for legetøj.

Barnet formulerer sig sprogligt (tale) svarende til alderen.

Barnet har en god, stabil kontakt.

Barnet modtager stabil positiv omsorg fra en voksen.

Barnet er interesseret i de andre børn.

Barnet leger med de andre børn.

Barnet virker sundt, og det udvikler sig fysisk alderssvarende.

Barnet fungerer alderssvarende med hensyn til sanser og motorik (øje-hånd-koordination og gang).

Gul position: øget opmærksomhed

Barnet virker sundt, og det udvikler sig fysisk alderssvarende.

Barnet fungerer alderssvarende med hensyn til sanser og motorik (øje-hånd-koordination og gang).

Barnet viser kun lidt interesse for omgivelserne.

Barnets sproglige udvikling er kun lidt i gang, eller barnet har svært ved at formulere sig sprogligt.

Barnet viger, eller det er ukritisk i sin kontakt.

Barnet har ustabil omsorg fra en voksen.

Barnet har kun lidt interesse for andre børn.

Barnet virker af og til sultent.

Barnet er ofte ramt af sygdom.

Barnet har ringe øje-hånd-koordination eller en kluntet grovmotorik

Rød position: bekymring

Barnet synes ikke at trives - og ikke at være glad.

Barnet er meget passivt.

Barnet virker sløvt, og det græder ofte, tilsyneladende uden grund.

Barnet interesserer sig ikke for sine omgivelser.

Barnet udvikler sig kun lidt og viser ingen interesse for legetøj o.l.

Barnet interesserer sig ikke for sine omgivelser.

Barnet udvikler sig kun lidt og viser ingen interesse for legetøj o.l.

Barnet virker usundt, og det mangler basispleje.

Barnet udvikler sig ikke fysisk alderssvarende (vægt og højde).

Barnet er ikke kommet i gang med sin tegneudvikling, og det vælter tit borde og stole.

Grøn position: trivsel

Barnet er veltilpas og harmonisk.

Barnet udviser vitalitet.

Barnet virker glad og tilfreds.

Barnet virker meget nysgerrigt, og det spørger de voksne om mange ting.

Barnet udvikler sig sprogligt og er begyndt at bruge og forstå abstrakte begreber.

Barnet har en positiv kontakt med de voksne.

Barnet virker trygt og glad, når det er sammen med sine forældre.

Barnet indgår i leg med de andre børn på stuen.

Barnet søger kontakt med voksne og børn på stuen.

Barnet virker sundt, og det udvikler sig fysisk alderssvarende.

Barnet tegner vellignende tegninger, og øje-hånd-koordinationen er god.

Gul position: øget opmærksomhed

Barnets trivsel og udvikling kræver særlig opmærksomhed.

Barnet udviser nedsat vitalitet.

Barnet virker af og til lidt usikkert.

Barnet viser kun lidt interesse for omgivelserne.

Barnets sproglige udvikling går lidt langsomt.

Barnet viger, eller det er ukritisk i sin kontakt.

Barnet viser utryg tilknytning til de voksne i institutionen.

Barnet viser ikke interesse for at deltage i leg med de andre børn på stuen.

Barnet virker af og til sultent.

Barnet vejer mere eller mindre, end det skulle i forhold til sin alder.

Barnet er motorisk meget uroligt.

Rød position: bekymring

Barnet synes ikke at trives.

Barnet virker ikke glad.

Barnet virker sløvt, og det græder ofte, tilsyneladende uden grund.

Barnet interesserer sig ikke for sine omgivelser.

Barnet udvikler sig kun lidt.

Barnet viser ingen interesse for legetøj o.l.

Barnet har en usikker tilknytning til sin nære omsorgsperson (mor eller far).

Barnet er svært at få kontakt med, eller det er ukritisk i dets kontakt.

Barnet er i stadig konflikt med dets omgivelser.

Barnet søger ikke kontakt med de andre børn på stuen.

Barnet virker usundt, og det mangler basispleje.

Barnet udvikler sig ikke fysisk alderssvarende (vægt og højde).

Grøn position

I drøftelserne med kollegaer fokuserer man på fastholdelsen af trivsel; herunder hvilke faktorer opretholder den gode trivsel.

Spørgsmål til refleksion og dialog:

- Hvordan kan du se, at barnet trives?
- Hvad er det der gør at barnet trives?
- Hvad kan du gøre mere af, så barnet trives endnu bedre?

Gul og rød position

I drøftelserne har man særligt fokus på konteksten barnet er en del af og relationerne. Disse overvejelser kan være starten på en analyse.

- Hvordan kan du se at barnet ikke trives?
- Hvad ved du om, hvordan barnet oplever sin situation?
- Hvordan er din egen relation til barnet?
- Hvilken betydning har din relation til barnet for forældrene?
- Hvilken betydning har din relation til forældrene for barnet?
- Hvilke forskelle er der i vores oplevelser af barnet? Hvad siger disse forskelle om os?
- Hvornår ser du, at barnet trives? Hvad gør, at barnet trives i de situationer?
- Er der sket ændringer siden sidste udfyldelse af trivselsvurdering?
- Hvordan skal der handles på vores bekymring?
  - Hvordan skal vi inddrage forældrene og barnet?
  - Hvem skal handle hvornår?
  - Hvem er tovholder?

FORÆLDREINDDRAGELSE:

Inddrag forældrene i resultatet af trivselsvurderingen ved fx allerede planlagt samtale i dagtilbuddet

TOPI-VURDERINGEN:

Foretag individuel vurdering af hvert barn
Foretag fællesvurdering af hvert barn

RESSOURCEVURDERING:

Gul positionering **kan** udløse ressourcevurdering
Rød positionering **skal** udløse ressourcevurdering **med mindre, der allerede er iværksat tværfaglige tiltag**

FOKUSPUNKT:

Gul positionering **kan** føre til et fokuspunkt
Rød positionering **skal** føre til et fokuspunkt

TVÆRS-MØDE:

Gul positionering **kan** føre til et Tværs-møde
Rød positionering **skal** føre til et Tværs-møde eller anden opfølgning

Hvad er en ressourcevurdering?

- Ressourcevurderingen udfyldes på baggrund af en bekymring, som er fremkommet gennem fx en vurdering af barnet (TOPI) eller på baggrund af en anden faglig undren eller bekymring omkring et barns trivsel og udvikling.
- Følgende områder skal udfyldes:
  - Udvikling og adfærd
  - Fritidsforhold og venskab
  - Læring
  - Sundhedsforhold
  - Familieforhold og forældrerelationer

Svarmuligheder

- Barnets trivsel og udvikling vurderes ud fra følgende kriterier:
- **Ressource:** Forhold omkring barnet der udgør en (særlig) ressource og som betragtes som en styrke for og omkring barnet.
- **Ingen bekymring:** Forhold omkring barnet, der fungerer og hvor der ikke er grund til bekymring.
- **Let bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker let bekymring og kræver en moderat indsats.
- **Nogen bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker bekymring og kræver en særlig indsats.
- **Stærk bekymring:** Forhold omkring barnet der vækker stærk bekymring og kræver akut handling og indsats.

Ingen bekymring, Ressource	Ingen bekymring	Let bekymring	Nogen bekymring	Stærk bekymring
<i>Forhold, der udgør en ressource og som betragtes som en styrke for barnet, og som fungerer godt hos og omkring barnet.</i>	<i>Barnet trives og udvikler sig alderssvarende både socialt, emotionelt, fysisk og intellektuelt med alderstypiske problemstillinger.</i>	<i>Barnet er udsat for lette, men konstante belastninger, og viser tegn på mistrivsel.</i>	<i>Barnet er udsat for en større belastning af langvarig eller kronisk karakter, og viser tydelige signaler på mistrivsel.</i>	<i>Barnet er udsat for en langvarig tung belastning, og viser, måske dagligt, meget tydelige tegn på mistrivsel.</i>